

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2012 12 05
COM(2012) 730 final

2012/0344 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiamas 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 dėl
Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms
horizontalios valstybės pagalbos rūšims ir 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir
Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto
viešųjų paslaugų**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO TIKSLAI IR APLINKYBĖS

Siekiant užtikrinti vykdymą ir supaprastinti administracinį valdymą, nesusilpninant Komisijos kontrolės, 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 994/98 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (toliau – Įgaliojimus suteikiantis reglamentas)¹ Komisijai suteikta teisė reglamentu nustatyti, kad tam tikrų rūšių pagalba yra suderinama su bendrąja rinka ir apie ją nereikia pranešti, kaip numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje. Tai *de minimis* pagalba², pagalba mažosioms ir vidutinėms įmonėms, pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, aplinkos apsaugai arba užimtumui ir mokymui, taip pat pagalba, suderinta su Komisijos patvirtintu kiekvienai valstybei narei skiriamos regioninės pagalbos žemėlapiu.

Komisija 2012 m. gegužės 8 d. Valstybės pagalbos modernizavimo komunikate³ nurodė, kad, užtikrinant valstybės pagalbos teisės vykdymą, daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama byloms, darančioms didžiausią poveikį vidaus rinkai. Viena vertus, tai reiškia, kad nuodugniau turi būti nagrinėjama didelė ir konkurenciją galinti iškraipyti pagalba ir, kita vertus, supaprastintas bylų, kurių poveikis prekybai nedidelis ir kuri greičiausiai negalėtų konkurencijos smarkiai iškraipyti, nagrinėjimas. Tai gali būti padaryta peržiūrėjus išimčių tvarką, visų pirma Tarybos reglamento (EB) Nr. 994/98 taikymo sritį, – tai leistų Komisijai pagal bendrąją išimtį pranešimo reikalavimo netaikyti daugiau pagalbos rūšių, be tų, kurios jau įtrauktos į dabartinį Įgaliojimus suteikiantį reglamentą.

Pasiūlymas į Įgaliojimus suteikiantį reglamentą įtraukti tam tikrų naujų rūšių pagalbą nereiškia, kad bendroji išimtis iš karto bus taikoma visai šių rūšių pagalbai ir taip pat nereiškia, kad bendroji išimtis bus taikoma visoms tam tikros pagalbos rūšies priemonėms. Veikiau tai leis Komisijai bendrąsias išimtis priimti palaipsniui, kai ji įgys pakankamą patirtį, kad galėtų nustatyti aiškius suderinamumo kriterijus tam tikrų rūšių pagalbai, užtikrindama, kad poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai būtų nedidelis. Tokio paties požiūrio laikytasi ir dabartiniame Įgaliojimus suteikiančiame reglamente – pirmosios bendrosios išimtys priimtos 2001 m. (pagalbai mokymui, pagalbai MVI), o kitų pagalbos rūšių atveju pirmosios išimtys priimtos vėliau, kai buvo įgyta pakankamai patirties (pagalbai užimtumui – 2002 m., regioninei pagalbai – 2006 m. ir pagalbai MTTP bei pagalbai aplinkos apsaugai – 2008 m., priimant BBIR⁴). Atsižvelgiant į įgautą patirtį ateityje Įgaliojimus suteikiantį reglamentą gali reikėti peržiūrėti dažniau, visų pirma siekiant deramai atsižvelgti į investicijas, reikalingas vidaus rinkai plėtoti ir su ja derančias. Priėmus sprendimą dėl kitos daugiametės finansinės programos Komisija taip pat nedelsdama įvertins galimybes supaprastinti valstybės pagalbos procedūras projektams, bendrai finansuojamiems pagal ES struktūrinę politiką.

¹ OL L 142, 1998 5 14, p. 1.

² Galimybė šiai pagalbai taikyti išimtį numatyta Reglamento (EB) Nr. 994/98 2 straipsnyje.

³ COM(2012) 209 final.

⁴ 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas), OL L 214, 2008 8 9, p. 3.

Naujų rūšių pagalba, kurią siūloma įtraukti į Įgaliojimus suteikiantį reglamentą

- *Valstybės pagalba kultūros ir paveldo išsaugojimo sritims*

Tarybos reglamentu Nr. 994/98 Komisijai suteikiama teisė priimti reglamentą dėl išimties taikymo visų rūšių valstybės pagalbai MVĮ. Todėl, remdamasi šiomis nuostatomis, Komisija pagal dabartinį Įgaliojimus suteikiantį reglamentą galėtų taikyti bendrąją išimtį valstybės pagalbai MVĮ kultūros ir paveldo išsaugojimo srityje, kaip apibrėžta SESV 167 straipsnyje. Vis dėlto nauda būtų nedidelė, nes dažnai valstybės pagalbą, ypač kino bei garso ir vaizdo sektoriuje, gauna didžiosios įmonės. Nors tokios bylos dažnai yra eilinės bylos, susijusios su nedidelėmis pagalbos sumomis, dėl jų Komisijai ir valstybės narėms tenka didelis darbo krūvis.

Kai šios rūšies pagalba bus įtraukta į Įgaliojimus suteikiantį reglamentą Komisija galės priimti bendrąsias išimtis, pavyzdžiui, dėl priemonių, kurios atitinka peržiūrėto Kino komunikato kriterijus, arba dėl paveldo išsaugojimo ar kultūros skatinimo priemonių, kurių poveikis prekybai paprastai yra nedidelis (pvz., daug atskirų pranešimų dėl saugomų pastatų ar paminklų restauravimo).

Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad galėtų būti taikomas ir šių rūšių valstybės pagalbai.

- *Su gaivalinėmis nelaimėmis susijusi valstybės pagalba*

Kalbant apie valstybės pagalbą gaivalinių nelaimių sukeltai žalai atlyginti, Tarybos reglamentu Nr. 994/98, kaip paaiškinta pirmiau, Komisijai suteikiama teisė išimtį taikyti MVĮ skiriamai pagalbai, tačiau nenumatyta galimybė išimtį taikyti didžiosioms įmonėms skiriamai pagalbai. Bendroji išimtis tokios pagalbos gaivalinių nelaimių atveju leistų valstybėms narėms greitai reaguoti ištikus gaivalinei nelaimei, siekiant atlyginti padarytą žalą.

Komisija įgijo pakankamą patirtį su šios rūšies pagalba ir gali nustatyti aiškias *ex ante* suderinamumo sąlygas. Jei pagalba aiškiai apibrėžta, skiriama tik gaivalinės nelaimės tiesiogiai padarytai materialinei žalai atlyginti ir jei jos suma patikrinta nepriklausomos įstaigos, atleidimas nuo įpareigojimo pranešti būtų pagrįstas. Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad galėtų būti taikomas ir šios rūšies valstybės pagalbai, netgi didžiosioms įmonėms.

- *Su tam tikromis nepalankiomis oro sąlygomis susijusi valstybės pagalba žuvininkystės sektoriui*

Valstybės narės taip pat privalo pranešti Komisijai apie valstybės pagalbos priemones, skirtas tam tikrų nepalankių oro sąlygų padarytai žalai žuvininkystės sektoriuje atlyginti. Šioje srityje skiriamos sumos paprastai yra nedidelės ir gali būti nustatytos aiškios suderinamumo sąlygos. Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisijai suteikiama teisė atleisti nuo reikalavimo pranešti apie pagalbą tik jeigu ji teikiama MVĮ. Vis dėlto nepalankios oro sąlygos taip pat gali paveikti didžiąsias žuvininkystės sektoriaus įmones.

Komisija įgijo pakankamą patirtį su šios rūšies pagalba ir ja remdamasi gali nustatyti aiškias suderinamumo sąlygas. Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad galėtų būti taikomas ir šios rūšies valstybės pagalbai.

- *Valstybės pagalba inovacijoms*

Tarybos reglamento (EB) Nr. 994/98 taikymo sritis aiškiai apima mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, bet neapima inovacijų. Nuo tada pagal iniciatyvą „Inovacijų sąjunga“ inovacijos tapo prioritetine ES politikos sritimi. Pavyzdžiui, pagalba procesų ir organizacinių naujovių diegimui paslaugų sektoriuje ir inovacijų grupėms negali iškraipyti konkurencijos, jeigu laikomasi tikslinių sąlygų. Pagalba produktų ir technologijų inovacijoms, įskaitant paramą demonstraciniams projektams ir prototipams, jau yra įtraukta į BBIR 30 straipsnį. Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad ateityje išimtis galėtų būti taikoma pagalbai inovacijoms.

- *Valstybės pagalba miškininkystės sektoriui ir į I priedą neįtrauktiems maisto sektoriaus produktams skatinti*

Remiantis SESV 42 straipsniu konkurencijos taisyklės žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai taikomos tik tokiu mastu, kokį nustato Europos Parlamentas ir Taryba. Vis dėlto tam tikros priemonės, kurioms netaikomas SESV 42 straipsnis ir kurioms galioja bendrosios konkurencijos taisyklės, yra įtrauktos į kaimo plėtros programas arba yra skirtos į I priedą neįtrauktų maisto sektoriaus produktų skatinimui bei reklamai, ir joms taikomos specialios suderinamumo sąlygos pagal valstybės pagalbos taisykles. Tai visų pirma pasakytina apie miškininkystės sektorių ir pagalbą į I priedą neįtrauktiems maisto sektoriaus produktams skatinti. Ligi šiol tokiai pagalbai galėjo būti taikoma bendroji išimtis tik jei ji buvo skiriama MVĮ. Atsižvelgiant į didelę patirtį su šios rūšies priemonėmis, kuria remiantis galima parengti aiškias suderinamumo sąlygas, Tarybos reglamentas Nr. 994/98 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas, kad šių rūšių valstybės pagalbai ateityje būtų taikoma išimtis.

- *Valstybės pagalba jūrų biologiniams ištekliams išsaugoti*

Pagal 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo⁵ 7 straipsnį Sutarties 107, 108 ir 109 straipsniai taikomi valstybių narių žuvininkystės sektoriaus įmonėms teikiamai pagalbai, išskyrus valstybių narių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 atliekamus mokėjimus. Papildoma valstybės pagalba jūrų biologiniams ištekliams išsaugoti paprastai daro nedidelį poveikį Sąjungos vidaus prekybai, padeda siekti ES tikslų jūrų ir žuvininkystės politikos srityje ir nesukelia rimų konkurencijos iškraipymų. Be to, skiriamos sumos paprastai yra nedidelės. Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad ateityje išimtis galėtų būti taikoma šių rūšių valstybės pagalbai.

- *Valstybės pagalba mėgėjų sportui*

Nors daug mėgėjų sporto srities bylų netgi nėra susijusios su pagalba, tada, kai bylos yra susijusios su pagalba, jų poveikis Sąjungos vidaus prekybai paprastai yra nedidelis ir nesukelia rimtų konkurencijos iškraipymų; be to, skiriamos sumos paprastai yra nedidelės. Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad ateityje išimtis galėtų būti taikoma šių rūšių valstybės pagalbai.

- *Socialinė pagalba atokių regionų gyventojams už transportą*

⁵ OL L 223, 2006 8 15, p. 1.

Transporto srityje jau yra specialios taisyklės, visų pirma Tarybos reglamentas Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto visuotinės ekonominės svarbos paslaugų.

Vis dėlto nėra specialių oro ir jūrų transportui taikomų taisyklių. Komisija įgijo pakankamą su šiais sektoriais susijusią patirtį, kad galėtų parengti bendrus socialinės pagalbos atokių regionų gyventojams (daugiausia atokiausių regionų ir salų ar panašių į salas pusiasalių ES žemyninėje dalyje) už transportą suderinamumo kriterijus. Tokia pagalba paprastai būna gana nedidelė ir nesukelia rimtų konkurencijos iškraipymų. Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad ateityje išimtis galėtų būti taikoma šios rūšies valstybės pagalbai.

- *Valstybės pagalba transporto sektoriui pagal SESV 93 straipsnį*

Šiuo metu pagal Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 9 straipsnį Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas išankstinio pranešimo reikalavimas netaikomas pagal tą reglamentą išmokėtoms kompensacijoms už keleivinio transporto viešųjų paslaugų teikimą ar bendrosiomis taisyklėmis nustatytą tarifinių įsipareigojimų laikymąsi.

Pagal Lisabonos sutartimi įvestą Tarybos ir Komisijos kompetencijų pasiskirstymą, kaip nustatyta SESV 108 straipsnio 4 dalyje ir 109 straipsnyje, Taryba nustato pagalbos, kurioms netaikomas valstybės pagalbos pranešimo reikalavimas, rūšis, o Komisija nustato išsamias su tokia išimtimi susijusias taisykles. Siekiant kompensacijai už viešąją paslaugą taikomą išimtį suderinti su šiomis nuostatomis, šios rūšies pagalba turėtų būti įtraukta į Tarybos reglamento (EB) Nr. 994/98 taikymo sritį. Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 9 straipsnis turėtų nustoti galioti praėjus šešiams mėnesiams nuo Komisijos priimto reglamento dėl šios rūšies valstybės pagalbos įsigaliojimo. Vis dėlto, šiuo metu Komisija mano, kad tokios bendrosios išimties turinys turėtų atitikti esamos išimties turinį, išskyrus kiek Reglamentas 1370/2007 bus iš dalies pakeistas pagal planuojamus geležinkelio sektoriaus teisėkūros pasiūlymus.

- *Valstybės pagalba tam tikrai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai*

Pastaraisiais metais Komisija įgijo didelę patirtį pagalbos plačiajuosčio ryšio sektoriui srityje ir parengė gaires. Remdamasi ta patirtimi Komisija gali parengti aiškius suderinamumo kriterijus, kuriais specialiomis sąlygomis leidžiama bendroji išimtis, susijusi su pagalba tam tikroms plačiajuosčio ryšio infrastruktūros rūšims. Tai taikoma pagalbai baziniam plačiajuosčiam ryšiui regionuose, kuriuose plačiajuosčio ryšio infrastruktūros nėra ir tokia infrastruktūra greičiausiai artimoje ateityje nebūtų sukurta („baltosios“ sritys), ir mažoms individualios pagalbos priemonėms, susijusioms su labai sparčiais naujos kartos prieigos (NKP) tinklais „baltosiose NKP“ srityse.

Be to, bendroji išimtis galėtų būti taikoma pagalbai su plačiajuosčiu ryšiu susijusiems civilinės inžinerijos darbams ir pasyviajai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai. Parama civilinės inžinerijos darbams daugeliu atvejų yra pagalba, jeigu ji susijusi su specialios telekomunikacijų infrastruktūros (kanalų) įrengimu. Pasyvioji plačiajuosčio ryšio infrastruktūra apima tiek kanalų, tiek nenaudojamų šviesolaidžio skaidulų įrengimą. Ja skatinama konkurencija, nes ją gali naudoti skirtingi operatoriai (fiksotojo, belaidžio, judriojo ryšio), nėra iš anksto nustatytos prieigos ar technologijos ir ji paprastai priklauso viešosioms valdžios institucijoms, kurios nesuinteresuotos vieną operatorių diskriminuoti kitų atžvilgiu. Bendroji išimtis su plačiajuosčiu ryšiu susijusiems civilinės inžinerijos darbams ir pasyviajai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai galėtų paspartinti investicijas, nes (mažos) vietos valdžios institucijos dažnai renkasi tokį sprendimą, o ne priimti plačiajuosčio ryšio schemas,

pagal kurias jos turi laikytis išsamesnių valstybės pagalbos sąlygų. Nagrinėdama bylas Komisija įgijo pakankamą patirtį pagalbos pasyviajai infrastruktūrai srityje. Bendroji išimtis galėtų paskatinti pagalbos teikimą kaimo vietovėse, kuriose esama pasyvioji infrastruktūra nepakankama.

Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 turėtų būti iš dalies pakeistas, kad ateityje išimtis galėtų būti taikoma šių rūšių valstybės pagalbai.

Pagalbos rūšių, kurioms taikoma bendroji išimtis, nustatymas

1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodoma, kad kiekvienos pagalbos rūšies, kuriai taikoma bendroji išimtis, atveju didžiausias pagalbos dydis turėtų būti išreikštas arba pagalbos intensyvumu, nustatytu tinkamų finansuoti sąnaudų grupei, arba didžiausiomis pagalbos sumomis.

Atsižvelgiant į naujų formų valstybės paramos, tokių kaip finansų inžinerijos priemonės arba skirtingų formų rizikos kapitalo priemonės, plėtojimą, Komisija mano, kad reikėtų atnaujinti šių didžiausių ribų nustatymo metodą, kad būtų galima bendrąją išimtį taikyti ir šių naujų formų valstybės paramai. Todėl turėtų būti įmanoma didžiausią pagalbos dydį nustatyti jį išreiškiant ne tik pagalbos intensyvumu arba didžiausiomis sumomis, bet ir didžiausiu valstybės paramos lygiu, nepriklausomai nuo to, ar ji laikoma valstybės pagalba, kaip nustatyta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, ar ne. Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 994/98 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

Nuostatos dėl skaidrumo

Reglamento Nr. 994/98 3 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „valstybės narės, įgyvendindamos pagalbos sistemas, arba suteikdamos individualią, sistemai nepriklausančią pagalbą, kuriai pagal minėtus reglamentus buvo taikoma išimtis, perduoda Komisijai informacijos apie tokias pagalbos sistemas arba individualiai suteiktą pagalbą, kuriai netaikomos išimtys, santraukas, kad šios būtų paskelbtos *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*“.

1998 m., kai buvo priimtas Reglamentas Nr. 994/98, tinkamiausias būdas šioms santraukoms skelbti buvo jas skelbti Oficialiajame leidinyje. Tačiau, kadangi padaugėjo oficialiųjų kalbų ir ryšių priemonės pasikeitė, santraukų skelbimas Komisijos interneto svetainėje leistų padidinti skaidrumą, sutrumpinti skelbimo terminus ir sumažinti administracinę naštą, nes suinteresuotosioms šalims, visų pirma įmonėms, tapo taip pat paprasta rasti informaciją Komisijos svetainėje, kaip ir Oficialiajame leidinyje.

Todėl įpareigojimą skelbti minėtas santraukas Oficialiajame leidinyje reikėtų pakeisti įpareigojimu jas skelbti Komisijos svetainėje. Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 994/98 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

Nuostatos dėl tvarkos, kurios turi laikytis Komisija, priimdama išimties reglamentus

Pagal Reglamento Nr. 994/98 8 straipsnį, prieš paskelbdama bet kokio bendrosios išimties reglamento projektą, Komisija turi pasikonsultuoti su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu. Komisija mano, kad siekiant suinteresuotosioms šalims suteikti galimybę pateikti pastabas ir kartu užtikrinti didesnę skaidrumą, reglamentų projektai turėtų būti paskelbti tuo pačiu metu, kai konsultuojamasi su Patariamuoju komitetu.

Atsižvelgdama į naujų elektroninių ryšių priemonių pokyčius, Komisija mano, kad greičiausias ir veiksmingiausias būdas skelbti reglamentų projektus yra interneto svetainėje, o ne Oficialiajame leidinyje. Tai suinteresuotosioms šalims suteikia daugiau galimybių pateikti pastabas ir sumažina administracinę naštą bei užtikrina greitesnę paskelbimą.

Minėtos Tarybos reglamento Nr. 994/98 8 straipsnio nuostatos turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos.

2. DERĖJIMAS SU KITOMIS SĄJUNGOS POLITIKOS SRITIMIS IR TIKSLAIS

Šis pasiūlymas yra esminis 2012 m. gegužės 8 d. Komisijos komunikatu⁶, kuriame paskelbta plataus užmojo valstybės pagalbos reformos programa, pradėtos valstybės pagalbos modernizavimo iniciatyvos elementas. Jis turėtų padėti siekti bendrų Sąjungos tikslų, visų pirma tikslo valstybės pagalbos teisės vykdymo užtikrinimą sutelkti į bylas, kuriomis daromas didžiausias poveikis vidaus rinkai, ir įgyvendinti strategiją „Europa 2020“, siekiant skatinti augimą stipresnėje, dinamiškoje ir konkurencingoje vidaus rinkoje.

Kad šios strategijos tikslai galėtų būti pasiekti, Komisija siūlo padidinti pagalbos, kuriai gali būti netaikomas pranešimo reikalavimas, rūšių skaičių ir taip sumažinti biurokratizmą ir pagalbos priemonių, apie kurias turi būti pranešta, skaičių. Susijusioms pagalbos rūšims ir numatomoms bendrosioms išimtims būtų nustatytos suderinamumo sąlygos, taikomos pagalbos rūšims, kuriomis iš tikrųjų prisidedama prie strategijos „Europa 2020“ tikslų siekimo.

3. TEISINIAI ASPEKTAI

• Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas – SESV 109 straipsnis, suteikiantis Tarybai galimybę priimti reikiamus reglamentus, visų pirma dėl SESV 108 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygų ir pagalbos rūšių, kurioms netaikoma ši tvarka, nustatymo. Komisijos pasiūlymu Taryba, pasitarusi su Europos Parlamentu, priima sprendimą kvalifikuota balsų dauguma.

• Subsidiarumas ir proporcingumas

Pasiūlymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

⁶ COM(2012) 209 final.

Šia iniciatyva neviršijama to, kas būtina nustatytam tikslui pasiekti, todėl ji atitinka proporcingumo principą.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūloma priemonė – reglamentas.

Reglamentas yra vienintelė tinkama teisinė priemonė Reglamentui (EB) Nr. 994/98 iš dalies pakeisti.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi neigiamo poveikio Sąjungos biudžetui.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims ir 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 109 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁷,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁸,

atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę⁹,

kadangi:

- (1) 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 994/98 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims¹⁰ Komisijai suteikta teisė reglamentu nustatyti, kad tam tikrų rūšių pagalba yra suderinama su bendrąja rinka ir apie ją nereikia pranešti, kaip numatyta SESV 108 straipsnio 3 dalyje;
- (2) Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisijai suteikta teisė pagal Sutarties 107 straipsnį paskelbti, kad tam tikromis sąlygomis pagalba mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, pagalba aplinkos apsaugai, pagalba užimtumui ir mokymui ir pagalba, suderinta su Komisijos patvirtintu kiekvienai valstybei narei skiriamos regioninės pagalbos žemėlapiu, yra

⁷ OL C [...], [...], p.

⁸ OL C [...], [...], p.

⁹ OL C [...], [...], p.

¹⁰ OL L 142, 1998 5 14, p. 1.

suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomas reikalavimas pranešti pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį;

- (3) Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisijai suteikta teisė netaikyti įpareigojimo pagalbai moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, bet ne pagalbai inovacijoms. Nuo tada pagal iniciatyvą „Inovacijų sąjunga“ – vieną iš strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų – inovacijos tapo prioritetine ES politikos sritimi. Be to, daug pagalbos inovacijoms priemonių yra gana nedidelės ir jomis nesukeliama didelių konkurencijos iškraipymų;
- (4) šiuo metu valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie kultūros ir paveldo išsaugojimo sričių valstybės pagalbos priemonių projektus. Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisijai suteikiama teisė išimtį taikyti MVĮ suteiktai pagalbai, tačiau tokios išimties nauda kultūros sektoriuje būtų nedidelė, nes dažnai pagalbos gavėjos yra didžiosios įmonės. Vis dėlto nedideli kultūros ir paveldo išsaugojimo projektai, nors juos ir vykdo didžiosios įmonės, paprastai nesukelia didelių konkurencijos iškraipymų ir naujausios bylos parodė, kad tokios pagalbos poveikis prekybai yra nedidelis;
- (5) valstybės narės taip pat privalo pranešti Komisijai apie valstybės pagalbos priemones, skirtas gaivalinių nelaimių padarytai žalai atlyginti. Šiai sričiai skiriamos sumos paprastai yra nedidelės ir gali būti nustatytos aiškos suderinamumo sąlygos. Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisijai suteikiama teisė atleisti nuo reikalavimo pranešti apie pagalbą tik jeigu ji teikiama MVĮ. Vis dėlto gaivalinės nelaimės taip pat gali paveikti ir didžiąsias įmones. Komisijos patirtis rodo, kad tokia pagalba smarkiai konkurencijos neiškraipo ir remiantis sukaupta patirtimi galima nustatyti aiškas suderinamumo sąlygas;
- (6) valstybės narės taip pat privalo pranešti Komisijai apie valstybės pagalbos priemones, skirtas tam tikrų nepalankių oro sąlygų padarytai žalai žuvininkystės sektoriuje atlyginti. Šioje srityje skiriamos sumos paprastai yra nedidelės ir gali būti nustatytos aiškos suderinamumo sąlygos. Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisijai suteikiama teisė atleisti nuo reikalavimo pranešti apie pagalbą tik jeigu ji teikiama MVĮ. Vis dėlto nepalankios oro sąlygos taip pat gali paveikti didžiąsias žuvininkystės sektoriaus įmones. Komisijos patirtis rodo, kad tokia pagalba smarkiai konkurencijos neiškraipo ir remiantis sukaupta patirtimi galima nustatyti aiškas suderinamumo sąlygas;
- (7) remiantis Sutarties 42 straipsniu valstybės pagalbos taisyklės tam tikromis sąlygomis netaikomos tam tikroms pagalbos priemonėms, skirtoms Sutarties I priede išvardytiems žemės ūkio produktams. Vis dėlto 42 straipsnis netaikomas miškininkystės sektoriui ir į I priedą neįtrauktiems produktams. Todėl šiuo metu pagal Reglamentą (EB) Nr. 994/98 išimtis pagalbai miškininkystės sektoriui ir į I priedą neįtrauktiems maisto sektoriaus produktams gali būti taikoma tik jeigu ji skiriama MVĮ. Komisija turėtų galėti išimtį taikyti tam tikrų rūšių miškininkystės sektoriui skiriamoms pagalbos priemonėms, įtrauktoms į kaimo plėtros programas, ir į I priedą neįtrauktų maisto sektoriaus produktų skatinimo ir reklamos pagalbos priemonėms; Komisijos patirtis rodo, kad šių sričių konkurencijos iškraipymai yra nedideli ir gali būti nustatytos aiškos suderinamumo sąlygos;

- (8) pagal 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo¹¹ 7 straipsnį Sutarties 107, 108 ir 109 straipsniai taikomi valstybių narių žuvininkystės sektoriaus įmonėms teikiamai pagalbai, išskyrus valstybių narių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 atliekamus mokėjimus. Papildoma valstybės pagalba jūrų biologiniams ištekliams išsaugoti paprastai daro nedidelį poveikį Sąjungos vidaus prekybai, padeda siekti ES tikslų jūrų ir žuvininkystės politikos srityje ir nesukelia rimų konkurencijos iškraipymų. Skiriamos sumos paprastai yra nedidelės ir gali būti nustatytos aiškios suderinamumo sąlygos;
- (9) viešosios mėgėjų sporto sektoriaus paramos priemonių, jeigu jos laikomos valstybės pagalba, poveikis Sąjungos vidaus prekybai paprastai yra nedidelis ir nesukelia rimų konkurencijos iškraipymų. Be to, skiriamos sumos paprastai yra nedidelės. Pasinaudojant sukaupta patirtimi galima nustatyti aiškias suderinamumo sąlygas, siekiant užtikrinti, kad pagalba mėgėjų sportui nekeltų didelių konkurencijos iškraipymų;
- (10) oro ir jūrų transportui teikiamos pagalbos atveju Komisijos patirtis rodo, kad socialinė pagalba atokių regionų gyventojams už transportą, jeigu ji skiriama nediskriminuojant pagal vežėjo tapatybę, smarkiai konkurencijos neiškraipo ir gali būti nustatytos aiškios suderinamumo sąlygos;
- (11) pagalbos geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų transportui atveju Sutarties 93 straipsnyje nustatyta, kad pagalba yra suderinama su Sutartimis, jei ji skirta transporto koordinavimui arba atlyginti už tam tikrus įsipareigojimus, siejamus su viešosios paslaugos sąvoka. Šiuo metu 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų¹² 9 straipsniu Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas išankstinio pranešimo reikalavimas netaikomas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 išmokėtoms kompensacijoms už keleivinio transporto viešųjų paslaugų teikimą ar bendrosiomis taisyklėmis nustatytų tarifinių įsipareigojimų laikymąsi. Siekiant suderinti požiūrį į valstybės pagalbos srities bendrosios išimties reglamentus ir remiantis Sutarties 108 straipsnio 4 dalyje ir 109 straipsnyje numatytomis procedūromis, pagalbai, skirtai transporto koordinavimui arba atlyginti už tam tikrus įsipareigojimus, siejamus su viešosios paslaugos sąvoka, kaip minima Sutarties 93 straipsnyje, turėtų būti taikomas Reglamentas (EB) Nr. 994/98. Todėl Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 9 straipsnis turėtų būti išbrauktas praėjus šešiams mėnesiams nuo Komisijos priimto reglamento dėl šios rūšies valstybės pagalbos įsigaliojimo;
- (12) pagalbos plačiajuosčiam ryšiui srityje Komisija pastaraisiais metais įgijo didelę patirtį ir parengė gaires¹³. Komisijos patirtis rodo, kad pagalba tam tikrų rūšių plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai smarkiai konkurencijos neiškraipo ir jai galėtų būti taikoma bendroji išimtis, su sąlyga, kad būtų laikomasi atitinkamų suderinamumo sąlygų. Tai pasakytina apie pagalbą baziniam plačiajuosčiam ryšiui regionuose, kuriuose plačiajuosčio ryšio infrastruktūros nėra ir tokia infrastruktūra greičiausiai artimoje ateityje nebūtų sukurta („baltosios“ sritys) ir pagalbą mažoms individualios pagalbos priemonėms, susijusioms su labai sparčiais naujos kartos prieigos (NKP) tinklais

¹¹ OL L 223, 2006 8 15, p. 1.

¹² OL L 315, 2007 12 3, p. 1.

¹³ Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui Bendrijos gairės, OL C 235, 2009 9 30, p. 7.

srityse, kuriose NKP infrastruktūros nėra ir kuriose tokia infrastruktūra greičiausiai artimoje ateityje nebūtų sukurta. Tas taip pat pasakytina apie pagalbą su plačiajuosčiu ryšiu susijusiems civilinės inžinerijos darbams ir pasyviajai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai – šiose srityse Komisija nagrinėdama bylas įgijo pakankamą patirtį ir gali būti nustatytos aiškios suderinamumo sąlygos;

- (13) todėl reikėtų išplėsti Reglamento (EB) Nr. 994/98 taikymo sritį ir pradėti jį taikyti tokių rūšių pagalbai;
- (14) Reglamentu (EB) Nr. 994/98 reikalaujama, kad kiekvienai pagalbos rūšiai, dėl kurios Komisija priima bendrosios išimties reglamentą, būtų nustatytas didžiausias pagalbos dydis, išreiškiamas arba pagalbos intensyvumu, nustatytu tinkamų finansuoti sąnaudų grupei, arba didžiausiomis pagalbos sumomis. Dėl šios sąlygos yra sunku taikyti bendrąją išimtį tam tikrų rūšių priemonėms, susijusioms su valstybės parama, nes dėl specialaus tokių priemonių, pavyzdžiui, finansų inžinerijos priemonių arba tam tikrų rizikos kapitalo priemonių, kuriomis siekiama skatinti rizikos kapitalo investicijas, pobūdžio, didžiausias pagalbos dydis negali būti išreikštas pagalbos intensyvumu arba didžiausiomis sumomis. Taip visų pirma yra dėl to, kad tokios sudėtingos priemonės gali apimti skirtingų lygių pagalbą (tiesioginiams pagalbos gavėjams, tarpiniams pagalbos gavėjams, netiesioginiams pagalbos gavėjams). Atsižvelgiant į didėjančią tokių priemonių svarbą ir jų indėlį siekiant Sąjungos tikslų, turėtų būti nustatytas didesnis lankstumas, kad būtų galima taikyti išimtį tokioms priemonėms. Todėl turėtų būti įmanoma didžiausią pagalbos dydį nustatyti jį išreiškiant didžiausiu valstybės paramos lygiu, nepriklausomai nuo to, ar ji laikoma valstybės pagalba, ar ne;
- (15) Reglamentu (EB) Nr. 994/98 reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų informacijos apie suteiktą pagalbą, kuriai taikomas išimtį taikyti leidžiantis reglamentas, santraukas. Šių santraukų skelbimas yra būtinas norint užtikrinti valstybių narių priimtų priemonių skaidrumą. Reglamento Nr. 994/98 priėmimo metu tinkamiausias būdas skaidrumui užtikrinti buvo šias santraukas skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tačiau, atsižvelgiant į elektroninių ryšių priemonių plėtrą, taip pat greitai ir veiksmingiau santraukas galima skelbti Komisijos interneto svetainėje, be to, taip padidėja skaidrumas, o tai naudinga suinteresuotosioms šalims. Todėl vietoj minėtų santraukų skelbimo Oficialiajame leidinyje jas reikėtų skelbti Komisijos interneto svetainėje;
- (16) atitinkamai reglamentų projektai ir kiti dokumentai, kuriuos turi išnagrinėti Valstybės pagalbos patariamasis komitetas pagal Reglamentą (EB) Nr. 994/98, turėtų būti paskelbti Komisijos interneto svetainėje, o ne *Oficialiajame leidinyje*, siekiant užtikrinti didesnę skaidrumą ir sumažinti administracinę naštą bei paskelbimui reikiamą laiką;
- (17) Reglamento (EB) Nr. 994/98 8 straipsnyje nustatyta konsultacijų tvarka numatoma, kad prieš paskelbiant reglamento projektą turi būti pasikonsultuota su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu. Siekiant didesnio skaidrumo, reglamento projektas turėtų būti paskelbtas internete tuo pačiu metu, kai Komisija konsultuojasi su Patariamuoju komitetu pirmą kartą;
- (18) todėl Reglamentą (EB) Nr. 994/98 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 iš dalies keičiamas taip:

(1) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) pagalbą, skiriamą:

- i) mažosioms ir vidutinėms įmonėms;
- ii) moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms;
- iii) aplinkos apsaugai;
- iv) užimtumui ir mokymui;
- v) kultūrai ir paveldui išsaugoti;
- vi) gaivalinių nelaimių padarytai žalai atlyginti;
- vii) tam tikrų nepalankių oro sąlygų padarytai žalai žuvininkystės sektoriuje atlyginti;
- viii) miškininkystės sektoriui ir į I priedą neįtrauktiems maisto sektoriaus produktams skatinti;
- ix) jūrų biologiniams ištekliams išsaugoti;
- x) mėgėjų sportui;
- xi) atokių regionų gyventojams už transportą, jeigu tokia pagalba yra socialinio pobūdžio ir skiriama nediskriminuojant pagal vežėjo tapatybę;
- xii) transporto koordinavimui arba atlyginti už tam tikrus įsipareigojimus, siejamus su viešosios paslaugos sąvoka pagal Sutarties 93 straipsnį;
- xiii) bazinei plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai arba mažoms individualioms infrastruktūros priemonėms, apimančioms naujos kartos prieigos tinklus srityse, kuriose tokios infrastruktūros nėra arba tokia infrastruktūra greičiausiai artimoje ateityje nebūtų sukurta; taip pat su plačiajuosčiu ryšiu susijusiems civilinės inžinerijos darbams ir pasyviajai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai.“

(b) 2 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) didžiausias pagalbos dydis, išreikštas pagalbos intensyvumu, nustatytu tinkamų finansuoti sąnaudų grupei, didžiausiomis pagalbos sumomis arba didžiausiu valstybės paramos lygiu;“

(2) 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„Valstybės narės, įgyvendindamos pagalbos sistemas arba suteikdamos individualią, sistemai nepriklausančią pagalbą, kurioms pagal minėtus reglamentus buvo taikoma išimtis, perduoda Komisijai informacijos apie tokias pagalbos sistemas arba individualią pagalbą, nepriklausančią pagalbos sistemai, kuriai taikoma išimtis, santraukas, kad šios būtų paskelbtos Komisijos svetainėje.“

(3) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

(a) 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) tuo pat metu, kai skelbia bet kokį reglamento projektą pagal 6 straipsnį;“

(b) 2 dalies antras sakiny pakeičiamas taip:

„Prie pranešimo pridedami svarstylini projektai bei dokumentai ir jie gali būti skelbiami Komisijos svetainėje.“

2 straipsnis

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 iš dalies keičiamas taip:

9 straipsnis išbraukiamas praėjus šešiams mėnesiams nuo Komisijos reglamento dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 994/98 1 straipsnio a dalies xii punkte minėtos valstybės pagalbos rūšies įsigaliojimo.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*